

Spis treści

	Str.
I. Problemy regulacji i praktyki rachunkowości jednostek sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw w opinii autorów polskich	7
Michał Biernacki, <i>Małe i średnie przedsiębiorstwa na świecie i w Polsce – definicje i klasyfikacja</i>	7
Jolanta Chluska, <i>Polityka rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw ...</i>	19
Ksenia Czubakowska, <i>Metody wyceny transakcji walutowych w jednostkach sektora małych i średnich przedsiębiorstw</i>	29
Tomasz Gabrusewicz, <i>Próba syntetycznej prezentacji wyników testu przydatności Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w polskich przedsiębiorstwach</i>	41
Waldemar Gos, Stanisław Hońko, Marek Rublewski, <i>Granice uproszczeń rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw</i>	49
Anna Kasperowicz, <i>Różnice w sprawozdaniach finansowych małych i średnich przedsiębiorstw sporządzonych według ustawy o rachunkowości i projektu Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw</i>	61
Aleksandra Łakomiak, <i>Znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw dla polskiej gospodarki</i>	77
Alicja Mazur, <i>Zasadność stosowania wartości godziwej do wyceny bilansowej w małych i średnich przedsiębiorstwach</i>	95
Agnieszka Parkitna, Arkadiusz Górski, <i>Czynniki wpływające na zarządzanie gotówką operacyjną w mikro- i małych przedsiębiorstwach</i>	109
Marcin Pielaszek, <i>Pożądane kierunki zmian w rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw. Wyniki badań ankietowych SKwP w latach 2004–2006 ..</i>	121
Katarzyna Piotrowska, <i>Innowacyjność w małych podmiotach gospodarczych a normy rachunkowości</i>	129
Katarzyna Polak, Agnieszka Stefanowicz, <i>Wybrane źródła finansowania przed-</i>	137

<i>sięwzięć gospodarczych małych i średnich przedsiębiorstw</i>	
Wojciech Rogowski, <i>Wartość firmy w procesie połączeń małych i średnich przedsiębiorstw</i>	151
Kazimierz Sawicki, <i>Zadania rachunkowości małych przedsiębiorstw a projekt MSSF dla małych i średnich jednostek</i>	163
Waldemar Szewc, Dorota Jeżowska, <i>Outsourcing rachunkowości – propozycje dla standardu krajowego</i>	175
Edward Wiszniowski, <i>Rola ekspozycji kredytowych wobec małych i średnich przedsiębiorstw w rachunkowości bankowej ze szczególnym uwzględnieniem współczynnika wypłacalności</i>	189
Marzena Wrona, Katarzyna Żuk, <i>Ustalanie kosztu wytworzenia produktów na przykładzie małych i średnich przedsiębiorstw województwa lubelskiego</i> ..	201
Irena Ziętowska, <i>Kapitał intelektualny w małych i średnich przedsiębiorstwach</i>	213
II. Problemy regulacji i praktyki rachunkowości jednostek sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw w opinii autorów zagranicznych ...	227
Neva Maher, <i>Relevance of International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities – the Case of Slovenia</i>	227
Marie Paseková, Zdeněk Raška, Libuše Müllerová, <i>IAS/IFRS implementation in small and medium-sized enterprises in the Czech Republic</i>	237
Miloš Tumpach, Zuzana Juhászová, <i>Creative accounting and its impact on SMEs</i>	245
Г.Г. Виногоров, <i>Концептуальные основы анализа логистической деятельности малых и средних предприятий</i>	255
Д.Г. Гончере́нок, <i>Нематериальные активы и проблемы их отражения в финансовой отчетности</i>	265
В. Зариня, А. Медне, <i>Бухгалтерский учёт и особенности подсчёта налогов для малых предприятий в латвии</i>	275
Синаида Калнин, Надежда Иванова, <i>Особенности учёта малого предпринимательства в Эстонии</i>	287
Ю.Ю. Королев, <i>Влияние упрощенной системы налогообложения на развитие учета и отчетности субъектов малого предпринимательства</i>	301
Сергей Леонидович Коротаев, <i>Особенности и проблемы применения</i>	313

<i>упрощенной системы учета и налогообложения в организациях малого и среднего бизнеса республики Беларусь</i>	
Татьяна Рыбак, <i>Бухгалтерская отчетность малых предприятий в рес- публике беларусь: качественные характеристики и содержание</i>	325
...	
Komunikaty	333
Т.А. Вереzubова, <i>Выбор и реализация финансовой стратегии страховой организации в Беларуси</i>	333
Наталья Евсейчикова, <i>Подходящее налогообложение как фактор сти- мулирования экономической активности населения и роста его благополучия</i>	339
О.В. Кантаева, <i>Инновации в бухгалтерском учёте малых предприятий Украины</i>	343
Recenzje	349
Joanna Dyczkowska, <i>Recenzja monografii Rachunkowość w cyklu życia przedsiębiorstwa</i>	349
Informacja dla autorów	355

Małe i średnie przedsiębiorstwa na świecie oraz w Polsce – klasyfikacja i definicja

Michał Biernacki

Streszczenie

Niniejszy artykuł, poprzez porównanie najczęściej stosowanych definicji MŚP na świecie oraz w Polsce, podejmuje próbę wypracowania i zaprezentowania kryteriów przypisania małych i średnich przedsiębiorstw z punktu widzenia rozwiązań księgowych i rachunkowych w Polsce.

Summary

SME in the world and in Poland – definition and classification

There is no universal definition of SME, although there has been a push for countries to adopt similar definitions to enhance comparability. International comparisons of the SME economic contribution are often difficult to make because of the different methods central statistical agencies use to collect and communicate firm-level data.

This article presents and proposes a new definition of SME which might be used in Polish accounting and bookkeeping regulations.

Polityka rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw

Jolanta Chluska

Streszczenie

Polskie przedsiębiorstwa prowadzą rachunkowość zgodnie z ustawą o rachunkowości. Małe przedsiębiorstwa stosują wiele uproszczeń w zakresie metod wyceny, sprawozdawczości finansowej i rachunku zysków i strat. Jednakże stosowane uproszczenia nie mogą być w sprzeczności z zasadą wiernego i rzetelnego obrazu. Właściwe jest także wypracowanie odrębnego standardu w zakresie zasad rachunkowości dla małych przedsiębiorstw.

Summary

Accounting policy of the small and medium entities

Polish enterprises keep books of accounts according to the Accounting Act. Small enterprises use many simplifications in the valuation methods, the financial reporting and profit or loss determination. However, the simplifications cannot influence on obeying the true and fair view principle in the financial statement. Hence, there is a need of standardizing the principles of accounting for small enterprises.

Metody wyceny transakcji walutowych w jednostkach sektora małych i średnich przedsiębiorstw

Ksenia Czubakowska

Streszczenie

Rzetelność sprawozdania finansowego uzależnia się od przyjętych zasad wyceny składników majątku, m.in. wyrażonych w walutach obcych. Dla małych i średnich przedsiębiorstw powstaje niejednokrotnie problem wyboru i zastosowania właściwych zasad przeliczania walut obcych, zważywszy, że w prawie bilansowym i podatkowym zasady te różnią się.

Od 1 stycznia 2007 roku podjęto próbę harmonizacji prawa bilansowego i podatkowego oraz stworzono możliwość wyboru przez podatnika metody ustalania różnic kursowych. Może on wybrać metodę księgową (bilansową) lub metodę podatkową.

Metoda podatkowa wynika z przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych i polega na zaliczaniu do przychodów i kosztów podatkowych zrealizowanych różnic kursowych.

Metoda księgową działa według prawa bilansowego, tj. ustawy o rachunkowości lub MSR i MSSF, i polega na tym, że za przychody i koszty ich uzyskania uznaje się różnice kursowe zrealizowane przy zapłacie w walucie obcej oraz różnice kursowe ustalone memoriałowo. Są to różnice kursowe niezrealizowane i wynikają z wyceny składników aktywów i pasywów, a także z wyceny pozabilansowych pozycji w walutach obcych.

Summary

Valuation of transactions in foreign currencies in the SME sector

The reliability of financial statements depends on the application of accepted principles of measurement of assets, including those expressed in foreign currencies. Small and medium-sized entities often face problems in the choice and application of appropriate principles of currency translation, especially that the principles set out in accounting law differ from those prescribed by tax law.

Harmonisation of accounting and tax regulations has been going on since 1 January 2007. Taxpayers are now permitted to choose the method of calculating exchange differences – they can apply the accounting method or the tax method.

Próba syntetycznej prezentacji wyników testu przydatności Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w polskich przedsiębiorstwach

Tomasz Gabrusewicz

Streszczenie

Celem artykułu jest prezentacja wniosków, jakie autor wyniósł z przeprowadzonego na zlecenie EFAA badania wśród przedsiębiorstw w Polsce na temat projektu Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla jednostek z sektora MŚP.

Grupa robocza, którą kierowała prof. Aldona Kamela-Sowińska, a autor był jednym z ekspertów, zwróciła uwagę na zbyt obszerną formę standardu, jego skomplikowanie oraz objęcie nim regulacji, które nie wchodzą w obszar zainteresowania zadań rachunkowości przedsiębiorstw poddanych próbie.

Niniejsze wnioski zostały zaprezentowane Radzie Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i są tożsame z wnioskami większości krajów Europy Zachodniej, w których był przeprowadzany *field test*.

Summary

Relevance of the IFRS for SME for Polish enterprises – presentation of field test results

The purpose of this paper is presentation of conclusions drawn by the author from the findings of a study, commissioned by the EFAA, on the relevance of the draft standard for SME to companies operating in Poland.

The author was one of the experts in the working group, headed by Prof. Aldona Kamela-Sowińska. The conclusions (i.a. excessive length and complexity of the standard and inclusion of matters beyond the scope of accounting in sample companies) were submitted to the International Accounting Standards Board and were found to coincide with the conclusions presented by the majority of the West-European countries in which the field test was conducted.

Granice uproszczeń rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw

Waldemar Gos, Stanisław Hońko, Marek Rublewski

Streszczenie

W artykule omówiono zakres uproszczeń w rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw. Celem uproszczeń ma być zmniejszenie pracochłonności i czasochłonności prac służb finansowo-księgowych. Wyznaczając granice stosowania uproszczeń należy pamiętać o otoczeniu prawnym (ubezpieczenia, podatki, prawo gospodarcze). Analizując prawo

bilansowe, projekt międzynarodowych standardów rachunkowości dla małych i średnich przedsiębiorstw i konieczność stosowania nadrzędnych zasad rachunkowości, największy obszar uproszczeń dotyczy wyceny aktywów i pasywów oraz sporządzania, badania i ogłaszania sprawozdań finansowych.

Summary

The scope of simplifications in accounting for small and medium-sized entities

The article discusses the extent of simplifications in accounting for small and medium-sized entities. The purpose of the simplifications is to make the work of the accounting staff less onerous and time-consuming. In defining the scope of simplifications it is necessary to take into consideration the legal environment (insurance, taxes, commercial law). Analysis of accounting law, the draft of international accounting standards for small and medium-sized entities and the necessity of following basic accounting principles shows that major simplification areas are assets and liabilities measurement and financial statements preparation, auditing and publication.

Różnice w sprawozdaniach finansowych małych i średnich przedsiębiorstw sporządzonych według ustawy o rachunkowości i projektu Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Anna Kasperowicz

Streszczenie

W opracowaniu zaprezentowano najbardziej istotne rozbieżności między ustawą o rachunkowości a projektem Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Większość przedstawionych rozbieżności, pomimo że istnieją, nie spowodowałyby zmian w sprawozdaniach finansowych badanych jednostek. Należy jednak podkreślić, że wycena inwestycji w nieruchomości według wartości godziwej w przypadku małych podmiotów – to wielkości istotne, które mogą zmienić wizerunek firmy w sprawozdaniu finansowym.

Summary

The differences in the accounts of small and medium-sized enterprises according to the Law on Accounting and Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities

The study presents the most significant differences between the Accounting Law and the draft International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities. Most of the differences, however, would not result in changes in the accounts of the companies surveyed. It should be noted, though, that fair value measurement of fix capital investments in small entities concerns significant amounts which can affect their results and performance as reported in financial statements.

Znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw dla polskiej gospodarki

Aleksandra Łakomiak

Streszczenie

Problematyka małych i średnich przedsiębiorstw, a zwłaszcza ich rola w gospodarce narodowej była, jest i będzie nieustannie poruszana. Małe i średnie przedsiębiorstwa to jednostki zatrudniające mniej niż 250 pracujących. Mimo to ich znaczenie dla przebiegu procesów gospodarczych jest ogromne, ponieważ jest ich najwięcej, oraz dają pracę większej liczbie pracujących niż duże. Mają też największy udział w tworzeniu produktu krajowego brutto. Zaproponowany przez Międzynarodowy Komitet Standardów Rachunkowości (IASB) projekt Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) dotyczyłby 9,44 % wszystkich przedsiębiorstw.

Summary

The International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities – Polish perspective

Issues relating to small and medium-sized entities have always been in the centre of attention, which is due to their importance to the national economy. Small and medium enterprises are entities with less than 250 employees, but owing to their great number they give jobs to more people than large enterprises. They also have the greatest part in generating Gross Domestic Product. The draft International Financial Reporting Standard for

Small and Medium-sized Entities proposed by the International Accounting Standards Board (IASB) would apply to 9,44 % of the enterprises.

Zasadność stosowania wartości godziwej do wyceny bilansowej w małych i średnich przedsiębiorstwach

Alicja Mazur

Streszczenie

W opracowaniu skupiono uwagę na wartości godziwej jako kategorii wyceny bilansowej określonych składników bilansu, przewidzianej w projekcie Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw do stosowania w sposób obligatoryjny lub fakultatywny. Specyfika istoty wartości godziwej wiąże tę kategorię wyceny z wysokimi kosztami i czasochłonnością jej przeprowadzenia, natomiast małe i średnie jednostki posiadają ograniczone zasoby zarówno finansowe, jak i osobowe. Ponadto przydatność informacyjna wartości godziwej w przypadku małych i średnich podmiotów jest mniejsza w porównaniu z jednostkami dużymi, ze względu na ograniczony krąg odbiorców sprawozdania finansowego.

Istotnym problemem pojawiającym się przy zastosowaniu wartości godziwej do wyceny bilansowej jest także jej wiarygodność. W celu jej zapewnienia nabiera szczególnego znaczenia potrzeba przeprowadzenia audytu zewnętrznego.

Na tle tych okoliczności powstaje pytanie o zasadność stosowania wartości godziwej do wyceny bilansowej przez małe i średnie przedsiębiorstwa. W tym celu w pierwszej części opracowania wskazano obszary, w których projekt standardu przewiduje w sposób obligatoryjny, a w których fakultatywny – wycenę w wartościach godziwych. W części drugiej przedstawiono cechy charakterystyczne wartości godziwej jako kategorii wyceny. W części trzeciej dokonano identyfikacji specyficznych cech małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności determinujących brak zasadności stosowania wartości godziwej do wyceny bilansowej w tych jednostkach.

Summary

The relevance of fair value measurement in small and medium enterprises

This paper focuses on fair value as an obligatory or optional measurement category of some balance sheet items according to the draft

IFRS for Small and Medium-sized Entities. The specificity of the nature of fair value makes the measurement very costly and time-consuming. However, small and medium enterprises possess limited financial and human resources. Furthermore the usefulness of fair value of assets and liabilities in small or medium entity is not the same as in a bigger one because of the smaller group of financial statements readers. Another important problem is the reliability of fair value, providing which makes it necessary to carry out external audit. In this context arises the question about the relevance of fair value measurement in small and medium enterprises. In order to find the answer the first part of the paper presents which balance sheet items must or may be measured at fair value according to the draft standard. The second part of the paper focuses on the characteristics of fair value as a measurement category. The third part identifies the specific attributes of small and medium entities which make the use of fair value in those entities unfounded.

Czynniki wpływające na zarządzanie gotówką operacyjną w mikro- i małych przedsiębiorstwach

Agnieszka Parkitna, Arkadiusz Górski

Streszczenie

W niniejszym artykule postanowiono zbadać i dokładniej przeanalizować sytuację małych i mikroprzedsiębiorstw w zakresie zarządzania płynnością. Odmienne specyfika małych firm sprawia, że zarządzanie finansami, a w szczególności zarządzanie gotówką wygląda w tych firmach inaczej niż w przedsiębiorstwach dużych.

Wyniki przeprowadzonych badań sondażowych wskazują obszary, w których należy doszukiwać się poprawy w zakresie zarządzania gotówką przez mikro- i małe przedsiębiorstwa.

Summary

Factors affecting the management of cash in small and micro-enterprises

This paper attempts to examine and analyse the management of liquidity in small and micro-entities. Due to the specific nature of small firms, financial management, and especially cash management, is different than in large enterprises. Survey results indicate areas where improvements in cash management by small and micro-entities should be sought.

Pożądane kierunki zmian w rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw. Wyniki badań ankietowych SKwP w latach 2004–2006¹

Marcin Pielaszek

Streszczenie

Artykuł prezentuje rezultaty badań w zakresie rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce. Badania miały charakter ankietowy i dotyczyły trzech typów respondentów: małych i średnich przedsiębiorstw, audytorów i firm leasingowych. Rezultaty pokazują dużą potrzebę integracji rozwiązań w zakresie prawa bilansowego i prawa podatkowego. Znaczna część respondentów zwróciła uwagę, na konieczność przeprowadzania badania sprawozdań finansowych małych i średnich przedsiębiorstw, przynajmniej raz na kilka lat.

Summary

Desirable directions of changes in accounting for small and medium enterprises. Results of research conducted by Accountants Association in Poland in 2004–2006

The paper present the results of research of desirable changes in accounting for small and medium enterprises in Poland. The research has been of questionnaire-type and covers three types of respondents: SME, auditors and lease companies. The results showed the strong need for integration of accounting and tax solutions, and expansion of accounting for SME toward management purposes. Also the implementation of the balance-sheet and the profit and loss account for SME has been strongly recommended. Finally, the respondents recommended the come-back of the duty to have SME financial statements audited at least once every few years.

Innowacyjność w małych podmiotach gospodarczych a normy rachunkowości

¹ Badania przeprowadzone przez Komisję ds. Doskonalenia Przepisów i Zasad Rachunkowości przy Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce w składzie: prof. dr hab. G. K. Świdorska (przewodnicząca), dr Z. Fedak, prof. dr hab. J. Gierusz, dr J. Hejnar, dr D. Krzywdą, pani B. Lisiecka, prof. dr hab. T. Martyniuk, dr I. Ożóg, dr M. Pielaszek.

Streszczenie

Charakterystyczną cechą gospodarki rynkowej jest wzrost znaczenia procesów innowacyjnych, które mają swoje źródła w pracach badawczo-rozwojowych. Małe i średnie przedsiębiorstwa podejmują coraz częściej prace badawczo-rozwojowe (innowacyjne), dla podnoszenia bądź utrzymania swojej pozycji konkurencyjnej na rynku. W związku z tym są one zobligowane do prezentowania prac badawczo-rozwojowych w swoim sprawozdaniu finansowym.

Głównym celem niniejszego artykułu była odpowiedź na następujące pytanie: co determinuje sposób prezentacji realizowanych prac badawczo-rozwojowych przez małe podmioty gospodarcze zgodnie z normami rachunkowości – polskim i międzynarodowym prawem bilansowym (Ustawa o rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Rachunkowości/Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej).

Summary

Innovations in small and medium entities and accounting regulations

A characteristic feature of market economy is increasing importance of innovation activities, which have a source mainly in research and development operations. Small and medium entities more and more frequently perform research and development work to maintain or enhance their competitiveness. In the face of the situation described above organizations are obliged by law to present information on R&D in their financial reports. The main purpose of this article is an attempt to answer the following question: what determines the way of presentation of research and development work in financial statements in accordance with accounting rules – Polish and international accounting regulations (the Accounting Act, International Accounting Standards and International Financial Reporting Standards).

**Wybrane źródła finansowania przedsięwzięć
gospodarczych małych i średnich przedsiębiorstw**

Katarzyna Polak, Agnieszka Stefanowicz

Streszczenie

Problem pozyskania kapitału przez sektor małych i średnich przedsiębiorstw wydaje się być jednym z ważniejszych w ramach rozwoju

gospodarczego. Sukces współczesnych przedsiębiorstw zależy od wielu czynników, takich jak: rodzaj działalności, wydajność systemu zarządzania, osiągnięta efektywność, a także od wyboru źródeł finansowania. Autorki próbują w niniejszym artykule przeanalizować różne źródła pozyskania kapitału, takie jak: leasing, kredyty i pożyczki, venture capital, factoring, forfeiting and franchising i pokazać możliwości, które daje każda z tych form finansowania.

Summary

Selected sources of financing the economic activity of small and medium enterprises

The problem of capital acquiring by enterprises from the SME sector seems to be one of the most important issues of economic development, as well as usual sore of the majority of Polish businesses. The success of contemporary enterprise depends on many factors, such as the type of activity, proficiency of management system, achieved profitability, as well as the source of external financing of its activity. Therefore the problems shown in this paper are essential for enterprise development.

In the article the authors analyze different sources of funding, such as: leasing, financing through bank credits and loans, venture capital, factoring, forfeiting and franchising, and the advantages that they give to enterprises.

Wartość firmy w procesie połączeń małych i średnich przedsiębiorstw

Wojciech Rogowski

Streszczenie

Trwające procesy globalizacyjne uwiaryściły realne zapotrzebowanie na międzynarodowy standard sprawozdawczości finansowej ogólnego przeznaczenia dla małych i średnich przedsiębiorstw. Przedłożony projekt tego standardu dotyczy jednak bardzo szerokiej grupy jednostek gospodarczych, co powoduje, że nie są one tożsame i zaprezentowane rozwiązania są dla nich nieadekwatne. Na przykładzie problematyki ujmowania i wyceny wartości firmy powstałej w wyniku połączenia można stwierdzić, że szczególnie małe przedsiębiorstwa nie mają wystarczających zasobów, ani motywacji w stosowaniu prezentowanych rozwiązań. Ze względu jednak na ogromną liczbę jednostek, których standard dotyczy, jego implementacja doprowadzi prawdopodobnie do radykalnej rekonstrukcji

krajowych struktur rachunkowości, a dzięki temu uda się wypracować rozwiązanie bardziej adekwatne dla istniejących potrzeb i możliwości małych i średnich przedsiębiorstw.

Summary

Goodwill in the process of combination of small and medium enterprises

The globalization processes have revealed the need for an international standard of general purpose financial reporting for small and medium enterprises. The draft version of such a standard concerns a very broad group of diverse business entities, which makes the presented solutions inadequate for them. Analysis of problems involved in recognition and measurement of goodwill arising upon a business combination shows that small companies have neither the resources nor motivation to apply the prescribed solutions. However because the standard applies to a great number of entities, its implementation is likely to bring about a radical reconstruction of national accountancy structures, which may lead to the development of solutions more adequate to the needs and capabilities of small and medium enterprises.

Zadania rachunkowości małych przedsiębiorstw a projekt MSSF dla małych i średnich jednostek

Kazimierz Sawicki

Streszczenie

W artykule przedstawiono problemy związane z określeniem pojęcia małe przedsiębiorstwo i realizacją wielu zadań, które powinna wykonywać rachunkowość takiej jednostki gospodarczej. Ponadto omówiono projekt Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla małych i średnich jednostek oraz podjęto próbę jego oceny. Wyrażono pogląd, że projekt standardu nie uwzględnia w wystarczającym stopniu relacji koszty/korzyści jego stosowania w małych przedsiębiorstwach, zwolnionych z obowiązku poddania sprawozdań finansowych badaniu i ogłaszaniu.

Summary

Objectives of accounting for small entities and the exposure draft of the IFRS for Small and Medium-sized Entities

The paper presents problems related to defining „small entity” and realization of the many tasks which should be performed by accounting such

an entity. It also discusses the Exposure Draft of the International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities and attempts to assess it. It expresses a view that the Exposure Draft of the Standard does not take into account the relation between costs and benefits of its using in small entities not being obliged to have their financial statements audited and published.

Outsourcing rachunkowości – propozycje dla standardu krajowego

Waldemar Szewc , Dorota Jeżowska

Streszczenie

Autorzy opracowania – praktycy (doradca podatkowy i specjalista księgowy) zwracają uwagę w opracowaniu na rolę outsourcingu rachunkowości. Obecnie usługi te stały się tak popularne, że zasługują na stworzenie standardu krajowego. Przedstawione narzędzia współpracy takie, jak tabela uzgodnień (ogólna i szczegółowa), a także harmonogram prac bilansowych, mogą być inspiracją dla teoretyków i przykładem dla praktyków na opracowanie standardów ułatwiających komunikację oraz lepsze rozumienie się klienta i usługodawcy. Współczesny specjalista księgowy w outsourcingu powinien kształcić i rozwijać umiejętności dobrej komunikacji, ponieważ pełni on również rolę nauczyciela i coacha. Zdaniem autorów, zadanie to znacznie ułatwiają odpowiednio skonstruowane narzędzia, np. przedstawione w opracowaniu.

Summary

Outsourcing of accounting – putting forth proposals for the national standard

The authors of this study (tax adviser and accounting practitioner) address the issue of outsourcing of the accounting function. The practice of using outside accounting services has become so popular that of a national standard regulating this issue should be developed. The instruments for cooperation presented in this study, such as the table of reconciliations (general and specific) and timetable of accounting work, can be an inspiration for theorists and useful solutions for practitioners facilitating communication and understanding between clients and service providers. The specialists providing external accounting services should develop communication skills because they also have the role of teachers and instructors. Suitable tools, such as those presented in this paper, will make this task much easier.

**Rola ekspozycji kredytowych wobec małych i średnich przedsiębiorstw
w rachunkowości bankowej ze szczególnym uwzględnieniem
współczynnika wypłacalności**

Edward Wiszniewski

Streszczenie

W związku z wdrażaniem w polskiej bankowości zasad zarządzania ryzykiem, wynikających z Nowej Umowy Kapitałowej, istotnej zmianie uległy m.in. normy i procedury obliczania współczynnika wypłacalności banków. Jedną ze zmienionych zasad było uznanie, że kredyty detaliczne, w skład których wchodziły wierzytelności wobec małych i średnich przedsiębiorstw do wysokości 1 mln euro, charakteryzują się niższym ryzykiem spłaty. Przyjęcie takiego założenia powoduje ukierunkowanie działalności kredytowej banków na ten sektor, ale jednocześnie rodzi zagrożenia związane z wyłącznie statystyczną poprawą wypłacalności banków.

Fakt ten w warunkach dekoniunktury gospodarczej może powodować bardziej dotkliwe konsekwencje w instytucjach finansowych niż miałyby to miejsce w przypadku wcześniej obowiązujących zasad.

Summary

The effect of changed treatment of SME credits on accounting for banks

As a result of the introduction into the system of Polish banking of the risk management rules being the result of the new Capital Requirement Directive, there have been significant changes in, for instance, norms and procedures of measuring banks' solvency ratio. One of the changes assumed that retail credits, which included liabilities up to 1 million Euros for small and medium-sized enterprises, are characterised by the lower risk of repayment. Acceptance of this assumption results not only in channelling the banks' credit activities into the sectors mentioned above but also in posing a threat to the solely statistical improvement of the solvency ratio. In the instance of the slump in economy the fact may cause even more serious consequences for financial institutions than it could have caused before the change in the rules took place.

Ustalanie kosztu wytworzenia produktów

**na przykładzie małych i średnich przedsiębiorstw
województwa lubelskiego**

Marzena Wrona, Katarzyna Żuk

Streszczenie

Problematyka ustalania kosztu wytworzenia produktów w małych i średnich przedsiębiorstwach prowadzących księgi rachunkowe jest zagadnieniem bardzo aktualnym, gdyż przedsiębiorstwa te mają wiele problemów związanych z rozumieniem zapisów zawartych w ustawie o rachunkowości, z prawidłowym ustalaniem kosztu wytworzenia produktów gotowych, wyceną produktów niezakończonych, stosowaniem odpowiednich zapisów w polityce rachunkowości oraz rozwiązań księgowych dostosowanych do specyfiki produkcji.

W wyniku przeprowadzonych badań ankietowych w 23 małych i średnich przedsiębiorstwach zidentyfikowano następujące trudności związane z ustalaniem kosztu wytworzenia produktów:

- problemy dotyczące ustalania i stosowania „polityki (zasad) rachunkowości”,
- problemy dotyczące wyceny produkcji w toku,
- problemy dotyczące wyceny produktów gotowych z uwzględnieniem poziomu wykorzystania mocy produkcyjnych.

Summary

**Product cost determination in small and medium-sized enterprises
in the Lubelskie Voivodeship**

Determination of product costs in small and medium-sized entities which keep business accounts is a very topical issue because such entities have many difficulties with understanding and applying the rules set out in the Accounting Act.

Surveys conducted in 23 small and medium enterprises showed that the main problems were in the area of calculating the cost of finished goods and work-in-process, choice and application of accounting policies, and adjustment of accounting practices to the specific character of business activity.

**Kapitał intelektualny
w małych i średnich przedsiębiorstwach**

Irena Ziętowska

Streszczenie

Aktualna koncepcja rachunkowości koncentruje się głównie na pomiarze wartości materialnych oraz skutków finansowych zrealizowanych transakcji, natomiast w niewystarczającym stopniu dostarcza informacji dotyczących nowych kreatorów wartości współczesnych przedsiębiorstw, jakimi są zasoby niematerialne. Tradycyjne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich istotnych informacji, które umożliwiłyby dokonanie całościowej oceny przedsiębiorstwa, jego konkurencyjności, zdolności do przetrwania na rynku i generowania wartości w długim okresie. Obecnie jest realizowany pierwszy projekt pilotażowy na poziomie europejskim – Intellectual Capital Statement, który ma pomóc wdrażyć zestawienie takich zasobów małych i średnich przedsiębiorstw, które często decydują o ich pozycji konkurencyjnej, ale nie mieszczą się w sprawozdaniach finansowych.

Summary

Intellectual capital in small and medium enterprises

Accounting is currently focused on the measurement of tangible resources and the financial consequences of transactions. However, it does not provide adequate information on the new creators of value in contemporary businesses, i.e. intangible resources. A standard financial statement does not contain all the relevant information that would enable a comprehensive assessment of the enterprise: its competitiveness, ability to survive in the market and generate value in the long term. Currently, "Intellectual Capital Statement", the first pan-European pilot project is under way. The project's objective is to implement the listing of those resources of small and medium businesses that determine its competitive advantage and that do not find their way into the financial statements.

Relevance of International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities – the Case of Slovenia

Neva Maher

Summary

The International Accounting Standards Board (IASB) is developing a separate set of financial reporting standards that are suitable for small and medium-sized enterprises. As the International Financial Reporting Standards

for SMEs are being developed with globalisation in view, the primary objective of this paper is to assess their relevance to the Republic of Slovenia. An important fact is that SMEs represent 95.77 per cent of the businesses in the European Union.

The differences in the size, structure and information needs of SMEs are significant. Slovenia provides a strong basis to argue for a two-tiered system of SME IFRSs. Slovenia, like the European Union, has adopted IFRSs only for entities that prepare consolidated financial statements. The country-specific contextual factors need to be considered, especially in cases of very small and vulnerable countries and in developing economies.

Streszczenie

Przydatność Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw z perspektywy Słowenii

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) opracowuje odrębny zestaw standardów sprawozdawczości finansowej dla małych i średnich przedsiębiorstw. Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw jest opracowywany przy uwzględnieniu globalizacji, jej istoty i wynikającego z niej ryzyka. Głównym celem tego artykułu jest wskazanie, jak odpowiedni jest dla firm w Słowenii Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Ważny jest fakt, że małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią 95,77 % ogólnej liczby przedsiębiorstw w Unii Europejskiej.

Różnice między wielkością, strukturą i potrzebami informacyjnymi małych i średnich przedsiębiorstw są istotnymi czynnikami wyróżniającymi. Słowenia zapewnia solidne podstawy do dyskusji w zakresie dwustopniowego systemu Międzynarodowej Sprawozdawczości Małych i Średnich Przedsiębiorstw. W Słowenii, jak i w Unii Europejskiej, są zobowiązane do stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej spółki, które sporządzają skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Należy uwzględnić przy wdrażaniu MSSF czynniki środowiskowe, zwłaszcza w przypadku krajów bardzo małych i słabych oraz rozwijających się gospodarek.

IAS/IFRS implementation in small and medium-sized enterprises

in the Czech Republic

Marie Paseková, Zdeněk Raška, Libuše Müllerová

Summary

The aim of this paper is to provide information regarding preparation for IAS/IFRS implementation in small and medium-sized enterprises in the Czech Republic and to identify measures necessary for solving this problem. The paper presents the main findings of surveys on the preparedness of enterprises for harmonization of accounting, which were carried out within the framework of a research project at Silesian University in Opava and School of Business Administration in Karviná. The aim of this research was to find information on experiences, approaches and attitudes of business entities in the Czech Republic towards harmonization of accounting.

Streszczenie

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości i ich wdrożenie w małych i średnich przedsiębiorstwach w Czechach

Celem artykułu jest poinformowanie o stopniu przygotowania małych i średnich przedsiębiorstw w Republice Czeskiej do wdrożenia MSR/MSSF oraz określenie działań koniecznych do rozwiązania problemu związanego z tym przygotowaniem. Artykuł przedstawia główne wnioski badań ankietowych na temat przygotowania przedsiębiorstw do harmonizacji rachunkowości, jakie przeprowadzono podczas projektu badawczego na Uniwersytecie Śląskim w Opawie i Szkole Business Administration w Karviná. Celem tych badań było zebranie informacji na temat doświadczeń, podejścia i nastawienia jednostek gospodarczych w Czechach do procesu harmonizacji rachunkowości.

Creative accounting and its impact on SMEs

Miloš Tumpach, Zuzana Juhászová

Summary

Being the most credible of publicly available primary sources of information on financial position and performance of a business entity, financial statements are the primary target of *creative accounting* (application

of a set of techniques by which the financial results of a company could be intentionally manipulated).

This paper is focused both on this practice and risks related to its application in financial reporting of small and medium enterprises (SMEs). Even though at first sight this risk is lower for SMEs than for large companies, this is not quite true.

Creative accounting techniques are used when all the following factors (*incentives for their application, opportunity for their application and perception of the related risk as low*) are present at the same time. Except for certain types of incentives (e. g. share based payments for managers) all three factors are present both in small and medium enterprises as well as in large companies. Consequently, small and medium enterprises are exposed to almost the same level of application of creative accounting techniques – but without the same level of assurance system in place (as their internal controls and auditing requirements are rarely as effective and independent as for other businesses). In order to cut down these risks, all three factors contributing to the application of creative accounting techniques should be reduced to the lowest possible level by decreasing the incentives, reducing the judgment in selection of accounting policies and imposing harsh sanctions for any non-compliance.

Streszczenie

Rachunkowość kreatywna i jej wpływ na średnie i małe przedsiębiorstwa

Sprawozdania finansowe jako najbardziej wiarygodne spośród dostępnych podstawowych źródeł informacji o pozycji finansowej i wynikach jednostki gospodarczej, są podstawowym obiektem *rachunkowości kreatywnej* (zestawu technik, za pomocą których prezentowane wyniki finansowe firmy mogą być zafalszowane zgodnie z życzeniem).

Artykuł ten koncentruje się na zagadnieniu kreatywnej rachunkowości oraz ryzyku związanym z stosowaniem w praktyce sprawozdań finansowych w małych i średnich przedsiębiorstwach.

Jeśli nawet na pierwszy rzut oka tego typu ryzyko wydaje się być niższe w małych i średnich firmach niż w dużych przedsiębiorstwach, nie jest to w pełni prawdą. Techniki rachunkowości kreatywnej stosuje się, gdy wszystkie z trzech czynników, tj. powody ich stosowania, okazja ich stosowania, postrzeganie wspomnianego ryzyka jako niskiego, są obecne w tym samym czasie. Z wyjątkiem określonych typów motywów, wszystkie trzy czynniki występują zarówno w małych i średnich przedsiębiorstwach, jak i w dużych firmach.

W konsekwencji małe i średnie przedsiębiorstwa są podatne na prawie ten sam poziom stosowania technik rachunkowości kreatywnej, lecz bez tego samego poziomu systemu zabezpieczenia (ponieważ wymogi ich wewnętrznej kontroli i audytu są rzadko tak efektywne i niezależne, jak w innych formach jednostek gospodarczych). Aby ograniczyć to ryzyko, wszystkie trzy czynniki przyczyniające się do stosowania technik rachunkowości kreatywnej powinny zostać obniżone do najniższego poziomu na skutek eliminowania bodźców, prowadzących do uzasadnień wyboru zasad rachunkowości oraz przez nakładanie ostrych sankcji za niezastosowanie się do odpowiednich reguł.

**Концептуальные основы анализа логистической
деятельности малых и средних предприятий**

Георгий Георгиевич Виногородов

Summary

**Conceptual foundation of analysis in logistics activities
of small and medium-sized enterprises**

The article begins with explaining the importance of logistics in the functioning of business entities. It next emphasizes the need for analysis in logistical activities of small and medium-sized entities, and discusses the conceptual foundations of such analysis.

Streszczenie

Analiza działalności logistycznej małych i średnich przedsiębiorstw

W artykule przedstawiono znaczenie logistyki dla funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Wskazano cel i pilną potrzebę analizy działań logistycznych w funkcjonowaniu małych i średnich przedsiębiorstw. Wspecyfikowano podstawowe zasady tego typu analizy.

**Нематериальные активы и проблемы
их отражения в финансовой отчетности**

Д.Г. Гончарёнок

Summary

Problems in disclosure of intangible assets in financial statements

Now it is possible to define three basic directions of reforming financial reporting so as to improve presentation of information on intangible assets for investors and creditors:

- 1) application of the residual approach in calculation of cost of intellectual capital;
- 2) presentation of qualitative non-financial information on intangible assets of a company to its investors in a non-standard way as addition to traditional financial reporting;
- 3) expansion of the use of capitalization of expenses for creation of intangible assets and their disclosure as a part of assets.

It is impossible to predict which of these directions becomes predominant in the reform of financial reporting, but it is possible to assess the potential of each direction.

Streszczenie

Wartości niematerialne i problemy z ich odwzorowaniem w sprawozdaniu finansowym

Aktualnie jest możliwość wskazania trzech podstawowych kierunków reformy sprawozdawczości finansowej, której cele wpływają na poprawienie informacji o niematerialnych aktywach dla inwestorów i kredytodawców.

Jest niemożliwe do przewidzenia, jakie kierunki staną się podstawą dla reformy sprawozdawczości finansowej, ale jest możliwość oszacowania szans rozwoju każdego z nich.

Бухгалтерский учёт и особенности подсчёта налогов для малых предприятий в Латвии

Вита Зариня, Анна Медне

Summary

Financial reporting and tax system for small enterprises in Latvia

In Latvia, 99.5 % of all economically active enterprises are small and medium-sized entities. There are two systems of bookkeeping – single-entry bookkeeping and double-entry bookkeeping. Single-entry bookkeeping is allowed to all income tax payers, whose income in the previous year had been

less than 200 000LVL (284 576 euros). If the taxpayer starts double-entry bookkeeping, it must be continued for 5 years. Double-entry bookkeeping is used by limited liability companies and by joint-stock companies irrespective of turnover. In accounting of receipts and expenditures of economic activities, there are used two main principles – the cash principle and the accumulation principle. Double-entry bookkeeping may be recommended to the payers of value added tax. The users of double-entry bookkeeping prepare financial statements. The users of single-entry bookkeeping prepare tax reports. The economically active persons in Latvia are subject to two kinds of income tax – the income tax and the corporate tax. Physical persons, carrying out economic activities with accounting for receipts and expenditures pay income tax of 15 %. Physical persons – taxpayers of fixed income tax – use preferential accounting. Since 2004, the rate of corporate income tax in Latvia is 15 %.

Streszczenie

Sprawozdawczość finansowa i rozwiązania podatkowe dla małych przedsiębiorstw na Łotwie

Na Łotwie 99.5 % wszystkich aktywnych gospodarczo przedsiębiorstw to małe i średnie przedsiębiorstwa. Rachunkowość może być prowadzona poprzez stosowanie dwóch systemów – księgowości jednokrotnego zapisu i podwójnego zapisu. Księgowość jednokrotnego zapisu jest dozwolona dla wszystkich podatników podatku dochodowego, których dochody w poprzednim roku były mniejsze niż 200 000 LVL (284 576 euro). Jeśli płatnik podatku dochodowego rozpoczyna księgowość podwójnego zapisu, to musi ona być kontynuowana przez 5 lat. Księgowość podwójnego zapisu jest stosowana przez spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz przez spółki akcyjne bez względu na obrót handlowy. W księgowaniu rachunków i wydatków działalności gospodarczej stosuje się dwie główne zasady – zasadę gotówkową oraz zasadę akumulacji. Księgowość podwójnego zapisu poleca się płatnikom podatku od wartości dodanej. Prowadzący ten rodzaj księgowości przygotowują sprawozdania finansowe. Prowadzący księgowość jednokrotnego zapisu przygotowują sprawozdania podatkowe. Osoby prowadzące działalność gospodarczą na Łotwie są podmiotami dwóch rodzajów podatku dochodowego – podatku dochodowego i podatku kolektywnego. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z księgowaniem faktur i wydatków płacą podatek dochodowy w wysokości 15 %. Osoby fizyczne – podatnicy stałego podatku dochodowego stosują

księgowość preferencyjną. Od 2004 r. kwota kolektywnego podatku od dochodów na Łotwie wynosi 15 %.

Особенности учета малого предпринимательства в Эстонии

Синаида Калнин, Надежда Иванова

Summary

The main accounting principles of small business in Estonia

Enterprises where the number of employers is 50 or below as well as the officially registered sole proprietors belong to small business. According to the data of the Estonian Statistical Office, the share of small enterprises in Estonian business entities is around 98 %. Based on accounting literature and the IASB draft IFRS for SMEs as well on the feedback to the IFRS, it is possible to argue that development of principles of small businesses' accounting system belongs to the central topics under discussion in accounting literature. We share the opinion that Estonian accounting system well integrates international accounting standards with local regulations. The Estonian Accounting Act is complemented by 17 national regulations which are based on the IFRS principles and these regulations are mainly elaborated for small enterprises. Sole proprietors follow simplified accounting rules and they are not obliged to present official financial statements. It can be stated that the role of small entrepreneurship has been remarkable in elaborating and development of the Estonian business accounting system so far.

Streszczenie

Główne zasady rachunkowości w małej przedsiębiorczości w Estonii

Przedsiębiorstwa, których liczba pracowników wynosi 50 lub jest niższa, należą do małej przedsiębiorczości. Zgodnie z danymi Estońskiego Biura Statystycznego, udział małej przedsiębiorczości wśród estońskich podmiotów gospodarczych wynosi ok. 98 %. Na podstawie literatury rachunkowej i projektu Międzynarodowej Rady Standardów Rachunkowości w zakresie Sprawozdawczości Finansowej Małych i Średnich Przedsiębiorstw można wnioskować, że rozwój zasad systemów rachunkowych małej przedsiębiorczości należy do głównych tematów dyskusji. Podzielamy zdanie, iż estoński system rachunkowy dobrze integruje międzynarodowe standardy rachunkowe z regulacjami lokalnymi. Estońska Ustawa o

Rachunkowości jest uzupełniona 17 krajowymi regulacjami, opierającymi się na zasadach IFRS, a regulacje te są opracowane głównie dla małych przedsiębiorstw. Małe przedsiębiorstwa przestrzegają uproszczonych zasad rachunkowych i nie mają obowiązku prezentowania sprawozdania finansowego. Można zatem podsumować, że rola małej przedsiębiorczości jest na razie znacząca w opracowywaniu i rozwoju estońskiego systemu rachunkowości biznesowej.

Влияние упрощенной системы налогообложения на развитие учета и отчетности субъектов малого предпринимательства

Ю.Ю. Королев

Summary

The influence of tax system for small business on development of accounting in small-scale enterprise

According to statistical data, in Belarus as of 01.01.2007 were 35.7 thousand small enterprises and 191.8 thousand individual businessmen. The share of small business in Gross Domestic Product in 2006 was 8.8 %, and employment (taking into account individual businessmen) in small-scale business sphere reached more than 16 % of total employment in the country. Nevertheless, development of small business in Belarus faces considerable difficulties and taxation is the most important problem.

Special tax regime – a simplified system of taxation – according to Belarusian legislation should help small-scale enterprises to become more efficient and to organize the system of accounting easily. But some changes are necessary in order to achieve these goals. For example, accounting should be simplified by conducting transactions without double entry using Nominal Ledger. However, simplified accounting should not assume exemption of taxpayers from the duty to store invoices, receipts and other documentation necessary for control purposes. Adequate documentation should be required as an obligatory condition for simplified accounting.

Streszczenie

Wpływ systemu podatkowego dla małego biznesu na rozwój rachunkowości w małych przedsiębiorstwach

Zgodnie z danymi statystycznymi w Białorusi z dnia 01.01.2007, funkcjonowało tam 35,7 tys. małych przedsiębiorstw i 191,8 tys. indywidualnych przedsiębiorców. Relatywna gęstość małego biznesu w krajowym produkcie brutto zgodnie z wynikami z 2006, osiągnęła 8,8 %, zaś relatywne zagęszczenie pracujących (wliczając indywidualnych przedsiębiorców) w sferze małego biznesu osiągnęła ponad 16 % w ogólnej liczbie zatrudnionych w gospodarce. Mimo to rozwój małego biznesu na Białorusi napotyka poważne trudności, a opodatkowanie jest najważniejszym z nich.

Specjalny ustrój podatkowy – uproszczony system opodatkowania – według białoruskiej legislatywy powinien pomagać małym przedsiębiorstwom i stać się bardziej wydajnymi oraz organizować prostszy system rachunkowy. Konieczne są zmiany, aby osiągnąć te cele. Na przykład, rachunkowość powinna zostać uproszczona przez zastosowanie ewidencji bez zasady podwójnego zapisu. Jednak uproszczona rachunkowość nie powinna zakładać zwolnienia z obowiązku przechowywania faktur, rachunków i innej dokumentacji koniecznej do celów kontrolnych. Stosowanie należytej dokumentacji powinno być obligatoryjnym warunkiem w systemie uproszczonej rachunkowości.

Особенности и проблемы применения упрощенной системы учета и налогообложения в организациях малого и среднего бизнеса Республики Беларусь

Сергей Леонидович Коротяев

Summary

Specifics of applying a simplified accounting and taxation system by Belarusian small and medium enterprises

Belarusian small and medium enterprises (SME) are allowed to apply a simplified accounting and taxation system (USN). Number of employers in the organization and total annual earnings are the criteria for the transfer to the simplified system.

Compared to the traditional taxation system, USN application provides substantial benefits, notably:

- tax burden is lowered considerably, especially for the organizations with less than 15 staff members and which have undertaken transition to the USN without paying the VAT; and

- instead of previously levied taxes on profit, real estate, sales income, etc. the organizations which have undertaken transition to the USN pay a uniform tax, which resulted in less strain for accountants and fewer opportunities of making mistakes in estimating taxable income.

However, the newly introduced system is not free from a number of deficiencies, which significantly restrict its broad application. Particularly, a stated opportunity of applying a simplified system of accounting for revenues and expenses within the USN framework has not materialized. In order to meet the statutory requirements on estimating the value of net assets and pricing of goods (products and services) sold, business entities still have to use the traditional accounting system of allocation the costs not accounted for in setting sale prices.

In future, it would be expedient to expand the scope of USN application through implementing a package of measures aimed at real simplification of the accounting system for SMEs, lifting restrictions in pricing and lightening tax burden for companies.

Streszczenie

Specyfika zastosowania uproszczonego systemu rachunkowości i systemu podatkowego przez małe i średnie przedsiębiorstwa na Białorusi

Białoruskim małym i średnim przedsiębiorstwom pozwolono stosować uproszczony system rachunkowości i system podatkowy. Kryterium przejścia na te uproszczone rozwiązania jest liczba pracowników i roczny dochód.

W porównaniu z tradycyjnym systemem podatkowym, system uproszczony zapewnia określone korzyści materialne: ciężar podatkowy jest znacznie niższy, w szczególności dla organizacji, które zatrudniają mniej niż 15 pracowników i nie podlegają podatkowi VAT; zamiast wcześniej pobieranego podatku od zysku, nieruchomości i dochodu ze sprzedaży, organizacje, które przeszły na system podatkowy uproszczony, płacą ujednolicony podatek i w rezultacie stanowi to mniejsze obciążenie dla księgowych i mniejsze możliwości popełnienia błędu w szacowaniu podstawy opodatkowania.

Nowo wprowadzony system nie jest wolny od niedoskonałości, które ograniczają szerokie zastosowanie. Zwłaszcza nie urzeczywistniły się możliwości zastosowania uproszczonego systemu rachunkowości dochodów i wydatków. Zgodnie z ustawowymi wymaganiami w zakresie szacowania wartości aktywów i dóbr (pracy i usług), jednostki gospodarcze wciąż używają tradycyjnego systemu rachunkowości w zakresie alokacji kosztów.

**Бухгалтерская отчетность малых предприятий в республике
Беларусь: качественные характеристики и содержание**

Татьяна Рыбак

Summary

**Financial reporting of Belarusian small enterprises:
qualitative characteristics and contents**

Modern information support for managerial decision-making plays an important role in the development of Belarusian small business. Small enterprises' financial reporting serves as the major source of information on their financial position. To ensure small business' reporting to be most clear and accurate, statutory regulations are being elaborated for the financial reporting to comply with the principles of appropriateness, reliability and compatibility. In addition, the balance sheet structure and contents are expected to be changed. Financial reporting quality improvement, its conceptual and structural perfection would contribute to effective evaluation of the small enterprises' financial position, thus meeting the demands of those who are in need of such information.

Streszczenie

**Sprawozdawczość finansowa małych przedsiębiorstw na Białorusi:
cechy charakterystyczne**

Nowoczesna informacja wspierająca decyzje menedżerskie ogrywa ważną rolę w rozwoju małych przedsiębiorstw na Białorusi. Sprawozdanie finansowe małych przedsiębiorstw jest głównym źródłem oceny ich majątkowo-finansowej pozycji. Dla zapewnienia, że sprawozdawczość będzie przejrzysta i właściwa, ustawowe regulacje zostały wypracowane, aby przestrzegać zasad wiarygodności i zgodności. Dodatkowo oczekuje się, że struktura bilansu zostanie zmieniona poprzez reformę rachunku przepływów pieniężnych. Zostanie też wzięty pod uwagę kapitał ludzki, a także aktywa specyficzne dla małych przedsiębiorstw, oraz ukazane koszty ze względu na ich rodzaj.

**Выбор и реализация финансовой стратегии
страховой организации в Беларуси**

Т.А. Везубова

Brak streszczeń.

**Подходное налогообложение как фактор
стимулирования экономической активности
аселения и роста его благосостояния**

Наталья Евсейчикова

Brak streszczeń.

**Иновации в бухгалтерском учете
малых предприятий Украины**

О.В. Кантаева

Brak streszczeń.

Recenzja monografii

Rachunkowość w cyklu życia przedsiębiorstwa

Joanna Dyczkowska

Brak streszczeń.